

טורי קרון אליהו (אלי)

2015457

בן רבקה ואברהם

נולד ב- כ"ז בניסן תש"ח 6.5.1948

התגייס לצה"ל בפברואר 1967

שרת בגדוד "גדעון" (13)

נפל ב- ז' סיוון תשכ"ז 15.6.1967

בהתפוצצות בוגקר תחמושת

במוצבי בית המכס העליון.

קרן אליהו ("אלי")

בן אברהם ורבקה. נולד בעיצומה של מלחמת הקוממיות ביום כ"ו בניסן תש"ח (6.5.1948) בחיפה. למד בבית הספר היסודי "גאולה" בעירו. השתייך לתנועת "הצופים" שם. בלמדו בבית הספר התיכון "בסמ"ת" נרשם כחבר לחוג של ריקודי עם מטעם עיריית חיפה. כאשר גמר ללמוד בכיתה ג' ב"בסמ"ת" עזב את בית הספר ובהשפעת הוריו נכנס לבית הספר הטכני של חיל האוויר והצטיין כתלמיד בו. כשהתגבש

בתנועה הרעיון של גרעין לנח"ל רצה גם הוא להצטרף אליו אלא שלא שוחרר מבית הספר. הוריו פנו לשם (על פי בקשתו) והסבירו שהוא רוצה לצאת יחד עם חבריו; הם הבינו לרוחו ועשו כבקשתו. אז הצטרף לגרעין תש"ח, שהיה בקבוצת חולדה בשירות ללא תשלום. בפברואר 1967 התגייס לצה"ל ועשה מספר ימים בצנחנים אף שלפי דעתו קשה יהיה לו להגיע מהם לגרעין. כאשר עבר ל"גולני" קיווה שמשם יוכל לעבור ביתר קלות לגרעין, אלא שלא כך היה. בקשתו להעברה נידחתה והוא ראה את את הסירוב בהתמרמרות. הוא היה מיועד לצאת לקורס מ"כ אחרי הטירונות אבל עוד הוא בשירותו הסדיר פרצה מלחמת ששת הימים ואלהו נפל במוצבי בית המכס העליון מעל גשר בנות יעקב על הרמה הסורית; זה היה ביום ז' בסיון תשכ"ז (15.6.1967). הובא למנוחת עולמים בקבר אחים בבית הקברות הצבאי בנהריה.

החטיבה בתקופת מלחמת ששת הימים

חטיבת גולני ערב מלחמת ששת הימים (1966-1967)

בשנת 1966 מונה כמפקד חטיבת גולני יונה אפרת, מי שהיה קצין זוטור בחטיבת גולני בימי תש"ח, וזכה לפקד על החטיבה במלחמת ששת הימים. בתקופתו של יונה אפרת כמח"ט הגיע תהליך בניית העוצמה הצבאית בכלל (מאז מבצע "קדש") וטיפוח הדרג המסתער-התקפי בפרט (בתקופתו של יצחק רבין כרמטכ"ל (1964-1967) לשיא חדש. בחירת כוח-אדם מעולה ומירב המאמצים והמשאבים הושקעו בבניית הכוח ההתקפי המשוריין הנייד, כלומר: מערך גייסות השריון, המערך המוצנח, מערך היל-הרגלים (בכלל זה חטיבת גולני וגדודי הנח"ל) ומערך הארטילריה וההנדסה. כוח הטנקים של צה"ל התעצם פי ארבעה מאז מבצע "קדש" וכלל 1100 טנקים (בתוכם 175 טנקי "שרמן" מ-51 משופרים). מרגמות 81 מ"מ ו-120 מ"מ הותקנו על זחל"מים, ומרגמת 160 מ"מ הורכבה על שלדת שרמן.

גולני כחטיבת חי"ר הפכה לכוח התקפי מנוייד (על זחל"מים) עם גדוד מרגמות כבדות (מכמ"ת) כחלק מסד"כ החטיבה. לראשונה בוצעו בשנים 1964-1967 תרגילים ותמרונים ברמה אוגדתית ("תרגיל דיביזיוני"), והושם דגש על לחימת יום ולילה ביעדים מבוצרים, שנבנו בשיטה הסובייטית.

גדוד "גדעון" ביציאה לקרב

משימות החטיבה במלחמת ששת הימים (יוני 1967)

במלחמת ששת הימים נועדה חטיבת גולני, חטיבה מס' 1, כחטיבת חי"ר סדירה מאומנת וניידת, לפעול במסגרת מאמץ ההבקעה העיקרי של פיקוד צפון, לפרוץ בעקבות חטיבה 8 בצפון רמת הגולן ולכבוש בהתקפה דוגדודית את כל המוצבים הסוריים ממערב למתחם ועורה: תל-פאח'ר ובורג'י בביל הסמוכים ל"דרך הנפט" ושולטים באש ובתצפית על "דרך הפטרולים" הסורית והמוצבים שלאורכה: בח'ייית, תל-עזויאת וח'ירבת-איסוּדה. לצורך ביצוע משימת ההבקעה בשטח הררי תלול וקשה לתנועה מול מוצבים סוריים חזקים הבנויים כ"יעדים מבוצרים" קיפודיים, מוגנים בתעלות-קשר היקפיות, גידוד ומיקוש, תוגברה חטיבת גולני בוחל"מים נוספים ובשתי פלוגות טנקים מדגם שרמן מ"51 משופר מגדוד סא"ל אמנון מחטיבה 37. בריזומנית נשלח גדוד "אריות הגולן", גדוד ביה"ס למ"כים של החטיבה בפיקוד סא"ל משה יוסף, לתגבר את החטיבה הממוכנת בפיקודו של אל"מ אורי רום ולסייע לה במשימתה: כיבוש שכם בירת השומרון.

גדוד המכמ"ת (גדוד מרגמות כבדות) בפיקודו של אלי עשת נשאר ת"פ החטיבה בשטחי הכינוס שלה בצפון עמק החולה.

גדוד^{וו} גדעון^{וו} על גבי זחל^{וו} מים ברמת-הגולן

גדוד "גדעון" בקרב ההבקעה בצפון (9-10 ביוני 1967)

בגלל מצוקת זחל"מים נשאר גדוד "גדעון" כעתודה כללית בידי המח"ט, ונועד ע"פ התוכנית החטיבתית הכללית להבקעת המערך הסורי בצפון רמת-הגולן, לפעול בשלב השני ל"ניצול הצלחה" להרחבת המאחו מזרחה וצפונה, אלא שגדוד הבוקעים-הראשון ביצע את משימתו (כיבוש תל עזזיאת) בקלות יחסית וכמעט ללא נפגעים, ועל כן הופעל ישירות לכיבוש חירבת-א-סודה (9 ביוני, שעה 16:45).

למחרת (שבת, 10 ביוני 1967) עם שחר כבש את מחנות הבניאס.

לוחמי גדוד "גדעון" נשלחו אפוא עוד באותו לילה שבין ה-9 ל-10 ביוני לסייע לחטיבה 8 בטיהור מתחם זעורה. לאחר טיפוס רגלי מייגע עם המג"ד פינחס (אלוש) נוי, נערכה פלוגה אחת במוצב ג'בב אל-מיס, ושנייה נערכה לתקיפת המוצב מצפון לזעורה. בשבת ב-6:30 בבוקר תקפה הפלוגה את המוצב (91333) וכבשה אותו. היו אלה לוחמי גדוד "גדעון" שנעו עם חטיבה 8 בשבת ה-10 ביוני 1967 והגיעו עד קונייטרה, כשכמה חיילים ביחד עם המג"ד הוטסו במסוק אל כתף החרמון, והציבו בו את דגל ישראל. לימים הוקם בכתף החרמון גדול מוצבי צה"ל ברמת-הגולן, שזכה אח"כ לכינוי "העיניים של המדינה".

גדוד גדעון ביציאה מקריית-שמונה

עדותו של משה גבעתי:

ב-15 ביוני 1967, חמישה ימים לאחר שהגענו בתנועה מתישה לקונייטרה, כשאחרינו קרבות תל פאחר, על עזזיאת, בניאס וזעורה, שבהם גדוד "גדעון", אליו השתייכתי היה בעיקר גדוד עתודה חטיבתי, ריכז אותנו סרן יעקב בז'ה, המ"פ בעל הגוף האתלטי והעיניים הירוקות והמפחידות, והעלה אותנו על משאיות.

נסענו עד לצומת בית המכס העליון סמוך לגשר בנות יעקב שעל הירדן, ושם, אחרי תדריך קצר התפזרנו בין הבונקרים הסוריים הנטושים, על-מנת לרכז את כל תחמושת השלל ולהעמיסה על משאיות. המ"פ הורה לי להיות בהאזנה למכשיר הקשר הפלוגתי ואחראי על נקודת המים הפלוגתית. התיישבתי ליד הכביש המוליך מערבה לירדן ומזרחה לכיוון קונייטרה, ונהניתי מהאווירה הפסטורלית. מעלי התנשאו עצי אקליפטוסים גבוהים, ושמים כחולים של אמצע יוני, מסביבי השתרעו שדות חיטה זהובים שניצלו מהשריפות האדירות שפרצו ברמה בעת הקרבות העזים שניטשו שם כמה ימים לפני כן. עד מהרה נשאיתי לבדי ורק ציוץ הציפורים נשמע מבין הענפים.

הפלוגה הייתה מפוזרת במוצבים השונים, והחברה עסקו בהעמסה אינטנסיבית של המגוון העצום של התחמושת הרוסית. וכך עבר עלי היום לאיטו; הייתי מרוצה מן הגיון שתפסתי, התנמנמתי שגבי שעון על חומת בית המכס העליון. "חייל, קום! מה אתה ישן?!" התעוררתי בבהלה. מעלי ניצב מ"כ מאיים. הוא התנשם והתנשף.

"איפה המ"פ?!" חקר אותי.

עניתי לו: "אני לא יודע. הוא הלך לכיוון מערב." והזדקפתי לעמידה.

"טוב תשמע, אם תראה אותו, תאמר לו שמצאנו בונקר עם מאות מוקשים ודרושים עוד חיילים לסייע בהעמסה; וגם אתה, בוא אחרי!".

לפני שפנה לחזור לבונקר, שבו השאיר את עשרות חייליו, הוא ביקש שאעזור לו למלא את מימיית המים שלו. הרמתי את הג'ריקן וכיוונתי את פייתו לעבר פיית המימייה. הבחנתי כי ידיו של המ"כ רעדו ושחלק מן המים נשפכו מחוץ למימייה. כשהתמלאה המימייה הוא סגר אותה בתנועה סיבובית מהירה והתחיל לרוץ לעבר הבונקר. התחלתי ללכת באי חשק בולט, ועקבתי אחריו במבטי. ראיתי אותו נבלע בפתח החשוק של בונקר הבטון.

לפתע רעדה האדמה תחתיו ופטרייה אדירה אפורה-שחורה זינקה אל-על. הדף אוויר עצום פגע בי. הונפתי באוויר, התגלגלתי לגול מלא וגבי נחבט בכביש האספלט מלא המהמורות. שכבתי שם המום, ומטר של אבנים גדולות וגושי עפר ירד עלי. אבן פגעה בי, ואז הבנתי שמטר אבנים כזה עלול לחסל אותי. זינקתי ורצתי לעבר בית המכס הנטוש, שנמצא בסמוך לכביש. נכנסתי פנימה ונצמדתי לקיר. הבניין התנודד כשיכור, ונדמה היה לי, שעוד רגע יקרוס תחתיו. זינקתי חזרה לכביש וגיליתי שמטר האבנים פסק, ורק פטרייה אדירה של עשן היתמרה באוויר מעל לשדה שבו היה כמה שניות לפני כן בונקר. "גבעתי, מה זה היה? מה קרה?!" זעק לעברי המ"פ שבא בדהרה במעלה הכביש.

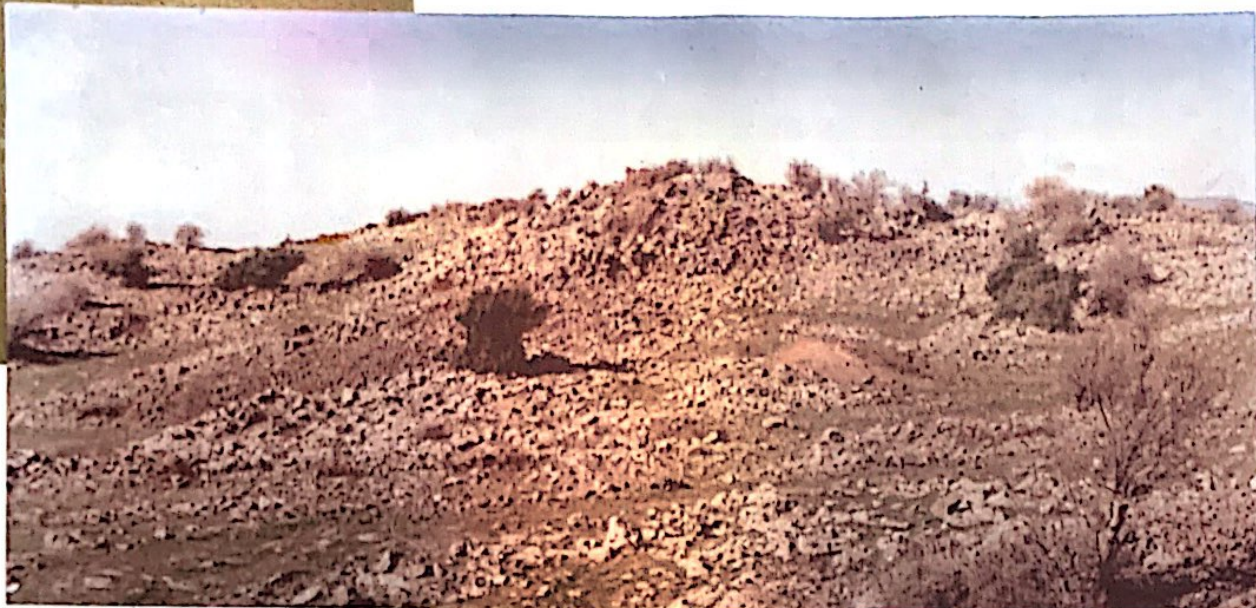
"המפקד, אני לא יודע, הם עבדו שם לפני רגע" דיברתי תוך כדי בכי.

המ"פ תפס אותי בכתף ושאל: "מי עבד והיכן?"

הצבעתי לעבר המכתש האפור שנפער בשדה, וסיפרתי לו על אחד-עשר חיילי פלוגתנו שעבדו שם בהעמסת מוקשים. כעבור רגע הגיעו במרוצה עשרות קצינים וחיילים והביטו בעיניים קרועות מתדהמה לעבר המכתש. לא הבנו לאן נעלמו כולם. דממת מוות שררה במקום. ואז, העיניים שסרקו את האזור, גילו שאריות בשר תלויות על העצים ומפוזרות על האבנים והכביש. באותו אחר הצהריים סרקנו, כל הפלוגה, כל סנטימטר מרובע באזור ואספנו את אחד-עשר חברינו לתוך שמיכה צבאית חומה אחת, והעברנו אותם לקבר אחים. אני הייתי צריך להיות החלל השנים-עשר, ורק יד הגורל משכה אותי בכתפי.

אזור נפילתו של אליהו ז"ל

חטיבת גולני

לוחמי "גולני"

עם תום הקרבות, אני גאה ומאושר לברך אתכם על אומץ לב, כושר הלחימה המעולה, הדבקות העיקרית במטרה ואחוות הלוחמים, אשר בכוחה גברנו על האויב במערכה הכבדה.

משימות רבות וקשות הוטלו על חטיבתנו ואתם עמדתם בכולן, כל מפקדינו וחיילנו עשו את כל הנדרש מהם ולמעלה מזה.

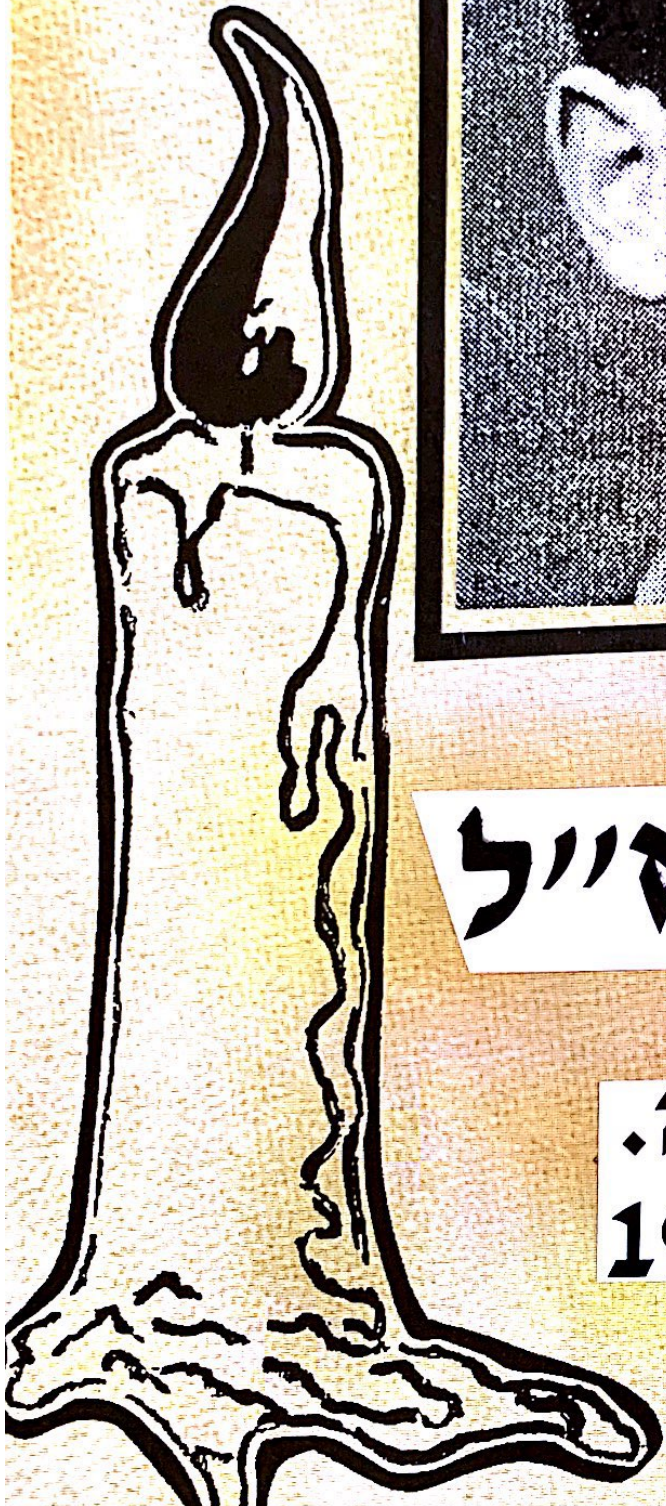
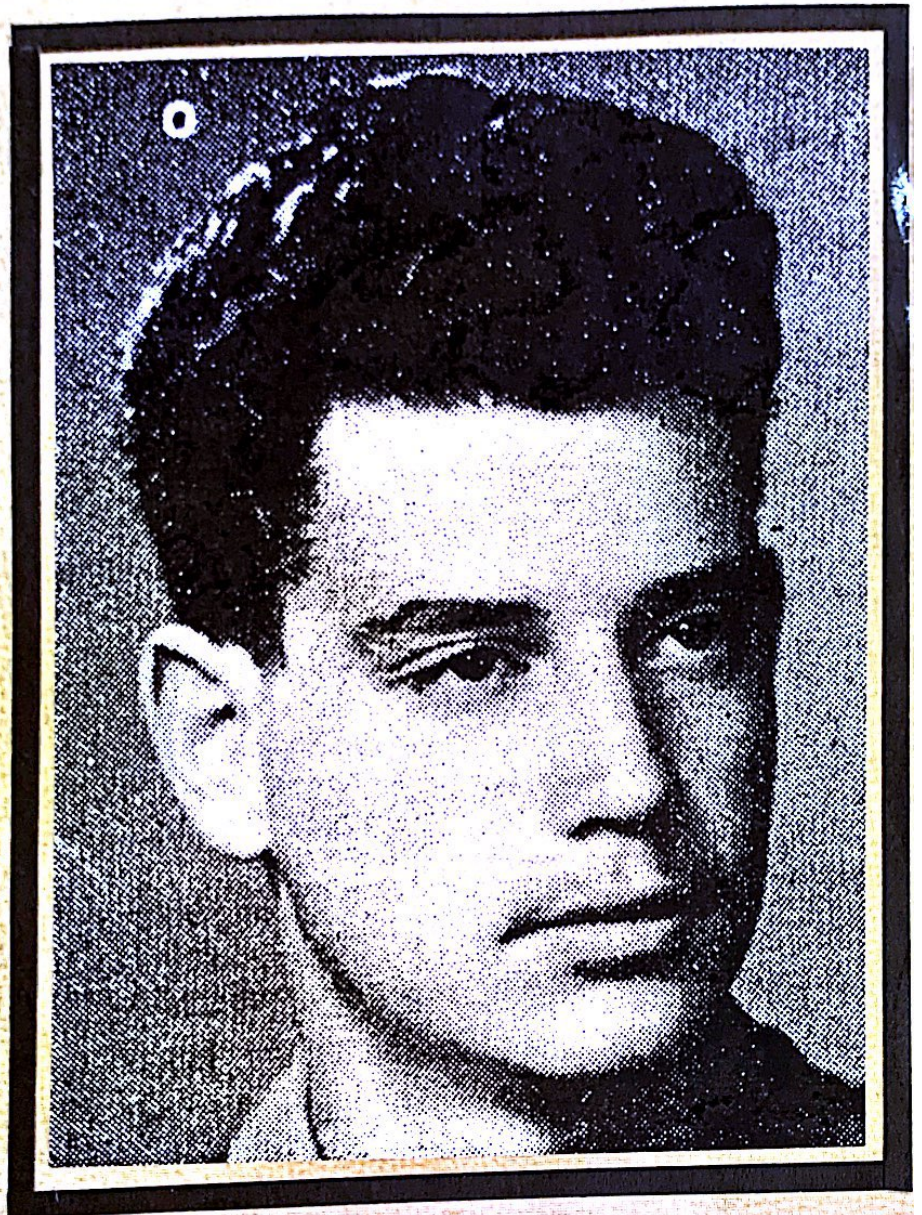
בקרבות עזים וקצרים בקעו לוחמינו את מערכיו המבוצרים של האויב הסורי, אשר במשך שנים רבות איימו על בטחון יישובי הגליל העליון ואף נועדו לשמש קרש קפיצה להסתערות האויב על מדינת ישראל, במגמה להשמדה. ביצורי תל-פאחר, תל-עזיזאת, בורג' בביל, מחנות הבניאס ודומיהם, פוצחו ונכבשו בידי לוחמינו, בקרבות שכס מפוארים, שמעטים כמותם בתולדות מלחמות העולם.

לא עמדו לו לאויב הסורי יתרונותיו הטופוגרפיים, הציוד הזר המשוכלל שניתן לו ביד רחבה, ביצוריו החזקים והחפורים היטב, אשר הוכנו במשך שנים רבות על מנת להכחידנו. בכוחנו – כי גברנו עליהם שכס אחד עם יחידות אחרות של צה"ל שלחמו עימנו על כיבוש רמת הגולן.

יחד עם גדול הניצחון נזכור את חללי החטיבה אשר לחמו כאריות במערכה נגד הצבא הירדני בשכס ונגד הצבא הסורי ברמת הגולן.

בביקורו בחטיבה לאחר תום המערכה ציין זאת הרמטכ"ל באומרו: "חטיבת גולני נטלה חלק נכבד בקרבות שהכריעו את גורל המלחמה. הקרבות שניהלה החטיבה היו מהקשים ביותר שניהל חיל רגלים במערכה זו, בכל החזיתות והיא ניצחה בהם כמצופה, לפי מיטב המסורת של "גולני". רק כאשר רואים מקרוב את הביצורים והבונקרים של האויב, אפשר להבין איזו משימה קשה הוטלה על "גולני". כל מה שציפינו מכם התאמתם במלואו – וכל הכבוד".

מפקד החטיבה

אלי קרון ז"ל

**ת.נ.צ.ב.ה.
1948-1967**